

SZERKESZTŐI IRODA

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét
illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egy évre . . . 16 frt. Negyedévre . . . 4 frt.
Félévre . . . 8 frt. Egy óra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy ccentimetryni tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora: 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartási díjak:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A kormány meg a gazda

— Két cikk. —

II.

Budapest, okt. 1.

Nem kívánjuk mi az államtól, hogy lehetetlenséggel határos czélok felé fordítsa kezdeményezését s erőszakos utakon kísértse meg magasra emelni a föld terményeinek árait. A föld és kereslet közti arány hatalmas ellen gyenge gát akármiféle limitáció s vámsorompók és a közlekedési könnyűség oly harcban álló elemek, melyek közül az előbbinek kell maradni, mert az emberi szükség törvénye így követeli. A tennivaló államok terményeinek özönét sem gondoljuk kormányintézkedésekkel hazánkról elháríthatni.

De vannak igenis oly intézkedések, melyek nem mulják fölül a kormány erejét s ezek nehányára igen hevesen történik utalás egy, gazdasági kérdésekkel jgen alaposan foglalkozó lapunkban, melynek felszólalása valóban megérdemelné a meghallgatást. Igen törvényhozási intézkedés a népközlő rágódo alkoholizmus ellen, — melynek következtése a szellemi és testi munkaerő hanyatlása, a földbirtok eladósodása, elaprózása, s az az állami, mely mellett a telekkönyvi tulajdonos már csak megmivelője a földnek, de a termés már az uszorásé. Az ország szegényebb vidékein, melyek nem termelnek kivitelre, látjuk a jelenséget. Ezek az árak mesterséges felcsigázásával, még ha ez talánukban állna is, segítve bizony nem lesz. Itt más intézkedések szükségesek.

Ilyen továbbá, s ez már nemcsak a vidékekre, hanem az ország egész területére áll, a földbirtokra nehezedő finansziális nyomás. És még e nyomás is abban az irányban gyakoroltatik a legérősebben, melyben éppen az orvoslás módját kellene keresnünk. Az el nem adósodott s kellő forgalmi tőkével el nem látott gazda helyzete nem mondható aggasztónak. A váltás az eladósodot-
tákból, a kellő investíciókkal nem bír-
tókba veendő áldozatait. Könnyelmű,
értelmetlen, hanyag gazdákrol nem is
szólunk. Az oly földbirtokos azonban,
a kinek nincs elég tőkéje, szakértelme
vagy ideje gazdasága jövedelmezőségét,
biztosítani, okosabban tenné, ha birtokát
haszonbérbe adná olyannak, a ki bír

is, tud is helyeseu gazdálkodni s an-
nak is akar kizárólag élni. Ezzel lehet-
ne segíteni a bajon, mely abban áll,
hogy a tőke a szakértelem nem egye-
sül egy kézben a földbirtokkal. Akár-
hány példa van rá, hogy azon a föld-
dön, melyen a tulajdonos csak tengett,
a bérlő szépen boldogult.

Csak hogy az adó épen e haszon-
béri rendszer lábrakapásának kedvez
legkevésbé. A földtulajdonos, hamaga
gazdálkodik, fizeti a maga földadóját.
De ha haszonbérbe adja birtokát, a
bérlő még azon fölül kereseti adót is
tartozik fizetni, melyet névleg ugyana
bérlő, tényleg azonban a földbirtokos
visel, mivel a tehernek megfelelő ösz-
szegyet a bérleti összegből fogják le,
illetőleg annyival kevesebb bérösszeget
kötnek ki. Aztán a haszonbérbe adott
jóság rendszeresen már adóssággal is meg
van terhelve s a betáblázott követel-
ések tőkekamatadója is adó. A has-
zonbérbe adott jószágtól tehát a kincs-
tár háromszor vesz adót, míg a saját
kezelésben levőtől csak egyszer s ezzel
az egyetlen ut is el van vágva, vagy
legalább megnehezítve, melyen a föld-
birtokos magán még tán segíthetne,
— mert a kinek tőkéje van, előnyö-
sebbnek látja, hogy maga vegyen föl-
det, mint azt, hogy haszonbérbe ve-
gyen. De akkor meg tőkéje csökken
meg s lesz egy földbirtokos helyett
kettő, a kinek egynek sincs meg a kellő
forgalmi tőkéje.

Az igazság úgy hozná magával,
hogy a bérlő kereseti adóját a föld-
adóba beszámítanák. E helyett azon-
ban a földbirtokosnak, a ki földjét has-
zonbérbe adta, meg elemi csapások
esetén sem engednek le az adójából,
melyet a bérlőtől kell kapnia, ha a
jég el nem verte. Pedig bizony épen
azt verte fel.

A mivel az állam a mezőgazdák
helyzetének javításához hozzájárulhat-
na: a földbirtokot sújtó aránytalan
terhek könnyítése volna; de ha ez
sem tehető még mais nyomorult pénz-
ügyi helyzetünk miatt: legalább az
akadályok eltávolítása s a nehézségek
és igazságtalanságok megszüntetése, me-
lyek egy mentő módnak kínálózó has-
zonbérleti rendszer kifejlődésének ut-
jában állanak.

Ez talán csak nem túlságosan sze-
rénytelen kívánság.

T. K.

Politikai hírek.

A trónörökösödési rend. Azon újonnan
felmerült hír, hogy a trónörökösödési rendet
illetőleg 3 Felségének egy legmagasabb in-
tézkedése volna kiállításban, különösen pedig,
hogy Károly Lajos főherceg trónörökösödési
jogáról lemondani szándékoznék, mint a „B.
Korr.” illetékes oldalról értesül, minden tény-
leges alapot nélkülöz. A trónörökösödés ugy
Magyarországon, mint Ausztriában világosan
és minden kétséget kizárólag van a törvé-
nyekben körülírva és Károly Lajos főherceg
leköszönéséről sohasem volt szó. Károly La-
jos főherceg ismert rendkívüli kötelesség-
zeténél fogva ilyenről eshetőségre nem le-
het gondolni. Egyáltalán nincs semmi indok,
hogy ezen kérdés most szellőztessék.

A tolonczügy — mint az „Emberbarát”
cz. lap hitelt érdemlő forrásból értesül —
elvégre szabályoztatni fog. Az erre
vonatkozó tervezet már elkészült és a bel-
ügyminiszteriumban sürű tanácskozásonak
tárgyát képezi. Valószínű, hogy még az
idei költségvetési vita alkalmával fog letár-
gyaltatni.

Kereskedelmi szerződésünk Olaszorszá-
gal. Nint a „Fankulla” jelenti, az Olaszor-
szág és Ausztria-Magyarország közötti keres-
kedelmi szerződés iránti tárgyalások befeje-
zésükhöz közelednek és eredményük az lesz,
hogy csekély változtatással a régi szerződés
fog megújítani. Ami Olaszországnak Né-
metországgal való kereskedelmi politikai vi-
zonyát illeti, a tárgyalásoknál még csak a
borvámok tekintetében van nézetkülönbség,
de a kormány reméli, hogy e kérdésen tul-
essenek, mivel az olasz megbízottak mérsékelt
követelésekkel léptek fel.

Reichenbergi merénylet.

Lapunk tegnapi számában közölt távi-
ratok kiegészítésül e nagy feltűnést és kínos
megdöbbenést keltő esetről adjuk az alábbi
újabb távirati értesítéseket:

Reichenberg okt. 1.

Ma éjjel Reichenberg közelében párat-
lan gázsgáz történt, melynek mindenekelőtt
megjegyezzük, hogy semmi köze sincs a po-
litikához, hanem a mint a helyszínen meg-
jött vizsgálat kiderítette, abból, az undori-
tágon gonosz szándékból hajtatott végre, hogy
árnya vessen a mai nap ünnepére.

A gáztevéssel közvetlenül a Reichenberg
előtt levő első állomáson, Rosenthalban tör-
tént körülbelül százlépésnyire a rosenthali
pályaudvartól egy a vasuti töltést átszelő
átjáró van. Ennek a rövid hidja alatt egy
ut vezet Szentkálból Hannichen név faluba.
Ez az átjáró, melynek nagyon masszív kon-
strukciója van, a töltés nagy kockakövekkel
van burkolva, — 5 és háromnegyed méter

szélességű és 3 és háromnegyed méter ma-
gasságú. A hid alatt levő töltésben egynegyed
méter mélységű víztömlők vannak.

A tömlők egyikébe ma éjjel két kis
bombát csempészték bele. E bombák egyike
háromnegyed 12 órakor éjjel felrobbant, a
másik pedig körülbelül 10 percel később.
Rosenthal lakosait borzasztó robbanás riasz-
totta fel álmukból, mely oly nagy volt, hogy
Reichenbergben is meghalották. A vasuti töl-
téshez közeli parasztházak ablakai szétpat-
tantak. A falu lakossága eleinte nem mert
kimozdulni a lakásaiából; csak néhány perc
elteltével rohantak a robbanás helyére a hol
tanácsatlannal álltak és zajongtak.

Időközben odarohant a rosenthali állo-
másfőnök. Egy rosenthali gyárosnál volt ép-
pen, mikor a robbanás zaját meghallotta és
közvetlenül a második bomba felrobbanása
után érkezett a színhelyre. A robbanás nem
okozott nagy károkat; a töltés falazatából,
jobb és baloldaltól, kövek szakadtak ki, me-
lyek faltörmelékkel és földdel borítva hever-
tek az uton. Megvizsgálták a helyet és ki-
dertült, hogy a robbanás két víztömlőből vet-
te eredetét, melyek öt lábál magasabban
feksznek a föld színe felett. Gonosztevő kéz
ezekbe a víztömlőkbe tette bele a bombákat.
A bombák szilánkjait megtalálták a töltés-
ből kiszakadt kőcsozásk alatt a földön. A
bombaszilánkok alatt két szétszakadt gyújtó
zsinor hevert.

Az állomásfőnök rögtön helyreigazít-
tatta a hidat. A töltés egyik oldalát vasosz-
lappal a másikat pedig kis téglafalazattal tá-
masztották meg. Az állomásfőnök ezután
távirati uton jelentést küldött az esetről az
észkadélnémet összekötő vasut igazgatóságá-
nak és a csendőrp rancsnokságnak. Éjjel után
fél egykor Türr csendőrezredes, Rerdlinger
kapitány, Schucker polgármester és Schlögy
kerületi kapitány megjelentek a tett színhel-
yén. Ezek csak a tettet állapíthatták meg,
de a tettes nyomára nem tudtak rákadni.
A vizsgálat megállapította, hogy a tettesnek
nem volt elég ideje a bombákat, melyek nit-
roglicerinnel voltak töltve, elég mélyen be-
ledugni a víztömlőkbe. Ha erre ideje lett
volna, vagy ha a tettes a magasabban fekvő
tömlőkbe tudta volna a bombákat, a hid ok-
vetlenül széttrombolódott volna.

Az a föltevés, hogy a tettesnek nagy
sietséggel kellett gáztevést végrehajtani, an-
nál nagyobb valószínűséggel bír, minthogy
tegnap este félizkor tüzetesen megvizsgálták
az egész vonalat, tehát a kérdését is.

Egy megbízható hivatalnok a mondott
időben lámpával vizsgálta meg a hid átjárá-
sát és azt a helyet is, a hol később a rob-
banás történt. A falubeliek azt mondják,
hogy hitük szerint a tettes ugyanaz, a ki

János napján Reichenbergben a Szent János
szobrárt a levegőbe akarta röpíteni és Maria
napján ugyanezt akarta megtenni a maffers-
dorfi Maria-kápolnával.

Tettének indító oka a bosszu volt és
az, hogy el akarta rontani a reichenbergiek
örömnapiját. Az átjárót, — mely Reichenberg
felől számítva a második, — ma természetes
sok nép állja körül. A töltést két csendő
őrzi; egyikük tászkát visel, melyben a bom-
bák szilánkjai vannak összegyűjtve.

Ehhez a távirathoz a Neue Freie Presse
röviden hozzá teszi, hogy a hivatalos jelen-
tések azt állítják, hogy a hid szándékolt fel-
robbantásával csakis azt szándékozták, hogy
közlekedési akadályt teremtsenek, mely
megakadályozza azt, hogy a király
Reichenbergbe utazzassék.

Reichenberg, okt. 1. Kirchhof,
a rosenthali állomás főnöke, Rosenthalból
épen az állomás felé tartott, mikor a közeli
hidnak tájáról dörgésszerű robajt hallott.
Kirchhof azonnal a pályatesthez sietett, a hol
Bednitschek őrral találkozott, ki szintén a
dörgé hallatára jött oda. Mindketten azt az
irányt követték, a hol a robbanás történhe-
tett és a hidig jutottak. E pillanatban egy
második még erősebb robbanás rázta meg a
levegőt és pedig közvetlen a hidnak íve
alatt.

Azonnal hozzáláttak a hid megvizgá-
lásához, mert a 852. számú tehervonatnak
ép akkor kellett volna elhagynia a reichen-
bergi állomást. Kitért, hogy a falakon, me-
lyekre a hid nehezedik, mindkét oldalon kö-
rülbelül egy négyzetméter széles és 60—80
centiméter mély hézag támadt, a boltozat
pedig megrepedt.

Mintán a kellő biztonsági intézkedése-
ket megtették, megadhatták a jelt a teher-
vonat elindulására. A hid alatti árokban egy
még tüzes kanoczt találtak, egy a hidhoz
közeli fekvő ház ablakai a légnyomás követ-
keztében betörték.

A merénylet helyén átható bűz sejteti
hogy nitroglicerinnel bombákat rejtettek mind-
két oldalán a hid falainak részébe. A két
bomba kanóczeit egyszerre gyújtatták meg,
de a bombák szerencsés véletlen kö-
vetkeztében nem egyszerre rob-
bantak szét és így nem idézték elő
azt a csőbavetethatást, hogy a hid
mindkét oldala megsemmüljön.

A hid kijáratát azonnal megkezdték
és már teljesen be is fejezték. Közvetlenül a
robbanás előtt több ember járt a hid mel-
letti uton, a nélkül, hogy valami gyanusá-
vetek volna észre. Ebből azt lehet követ-
keztetni, hogy a kanóczoikat már jó-
val előbb meggyújtották. Határozott

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1891. október 3

Úti táskából.

Írta: ENDRÓDI SÁNDOR

XVII.

Uwe és Ose.

Sylt északi ormán lakott Ose, a leg-
jobb friz hajadon. Mindenki szerette őt, de
csak Uwét szerette, ez volt Sylt a leg-
jobb legény. Már esküvőjük napja is ki-
vult tőzre, mikor Uwe elhatározta, hogy
még egyszer utra kel a tengeren, hogy
kínosokat hozhasson menyasszonyának. Ta-
nuskor vitorlázott el s észre kellett volna
megfáradnia. Az ősz megjött, de nem jött meg
Uwe, Hír sem érkezett felőle. A szép meny-
asszony örömei és reménye lassanként bá-
ráttá és gyászszá változott. Ha a többi
úgy vasárnaponként választottjával vidám
báczra perdült: Ose árván üldögélt és zo-
gogott. Esküvőjük napján késő este is így
ült áldogálva a tengerparton. Egyszerre,
mintha a hullámvérésen keresztül evezők
szupdokását hallotta volna! Fölrezzent. Csak-
ugyan egy csónak bontakozott ki a sötét-
ségből s a part homokjába ékelődve, deli,
karu ifjú szállt ki belőle: Uwe.

— Csak hogy itt vagy, csak hogy itt
vagy szívem legrágábbja. Megjöttél az es-
küvőnkre!

— Meg, hogy magammal vigyelek an-
galmot, szőlő sötétén Uwe.

A fürdő.

A francia, belga, holland s német partok
egyik tengeri fürdőjében sincs olyan erős, ha-
talmas hullámvérés, mint Syltén. S mindegy,
akármilyen irányú szél fúj: a nyugati part
folyton zajlik, hullámvérése még szélcsen-
den is állandó. Dagályban alig kell egy-két
lépést tenni, már elborítja az embert a hul-
lám; apály alkalmával be lehet haladni né-
hány ölnyre s a homokpadokon kényelmesen
végheverezve, válogatni lehet a hullámok-
ban. De ekkor is vigyázni kell, nehogy az
embert egy-egy tarajosabb hullám váratlan-
ul meglepje, mert ha nem készül előre, ab-
ban a pillanatban úgy kilöki a part föve-
nyére, mint valamely ártatlan csigabigát.

A tenger vize mérsékelt hősségű, s meg-
lehet fürödni a legzimankosabb, legzegeny-
sebb időben is, mert a szél jóval magasabban
jár mint a hullám. Kezdetben három, később
öt-hat percz nagyon elég a hullámvérés zu-
hanyából. Az embert végtelenül elbágyasztja.
Ha öt hat rendes hullám keresztül vágódott
a testen: csak ki rögtön, mert oly foku el-
pilledés lesz a következménye, hogy az em-
ber szinte tehetetlenné válik bele. Az edzett,
odaváló német azonban egy negyed óráig
husz perozis is kibírja s fal utána, mint a
medve.

A partokon örök járkálnak, mentő övek-
kel, kötelekkel, csákyával s ha valaki oda-
benn rossz irányba téved, vagy messze me-
részkedik: trombitahang figyelmezteti az óva-
tosságra.

A talaj mindenütt a legfinomabb ho-
mok. Ezt csak helyi-közel szakítja meg

— Hova? kérdé Ose, kedveséhez si-
mulva.

— Palotámba lelkem, melynek kristály-
tetőzete van, márványos falai, örök-égő csil-
lárjai, korall-kertjei és szírványvásznyú por-
ondja. Ott akarok élni örök boldogságban,
örök békében.

— Messze van még?

— Mindjárt ott leszünk. Nem hal-
lasz erősebb zajt? Ott palotám kapuszármái
csattognak.

Mind jobban közeledtek a dörgésszerű
zajhoz. A tenger szilajabb lett, a nekibő-
szült hullámok el-elborították a csónakot,
mely egy darabig bukdácsolt, aztán az ör-
vény tölcserébe kerülve körbe karikázott,
forgolódni kezdett rémes sebességgel. — A
holt Uwe messze dobt az evezőket s jég-
híd karjaival kekléhez szorította a remegő
menyasszonyt.

— Megérkezünk! kiáltott s kedvesével
villámgyorsan tűnt alá a mélybe.

egy-egy homokfogó kőgát, melynek szika-
darabjait egytől-egyig Norvégiából szállították
ide partvédelemül, a hollandi védgátak
mintájára. Nyáron át össze is torlódik e kö-
nyelvek között a hullámvérés által kimosott
homok s megáll, de az ősz és tél vad zivara-
rai újra visszamossák a tengerfenékre s a
partok visszanyerik az eredeti, keskeny ará-
nyokat. A tenger oly megbízhatatlan, a hul-
lámok oly gonoszak itt, hogy valami alapos
védelemről szó sem lehet. Az egész sziget
sorsa: pusztulás mulhatatlanul.

Férfiak és nők külön, egymástól jó tá-
vol, mintegy két kilométernyire fürdenek s
ebben a tekintetben Sylt, mint tengeri fürdő,
szintén kivétel. Sőt a nők fürdőzése alkalmá-
val férfiaknak a mögöttük húzóó Dűné-
ken még máskáláni sem szabad, nehogy meg-
lássák valamely északi Vénusz hideg bájait,
vagy azokat az izléstelen tolettákat, melyek
nem látni valóban előnyösebb.

E fürdő tulajdonosa: magyar ember, a
debreczeni kereskedelmi iskola egykori igaz-
gatója, dr. Pollacsek, a kit, gondolom, még
br. Eötvös kildött északi Németországba,
tanulmányi utra; véletlenül Sylt-re tévedt,
fölismerte az elhagyatott, szép partok érté-
két s letelepedett, hogy megteremtse a leg-
népszerűbb északi tengeri fürdők egyikét.
Most milliions ember s bár a magyar nyel-
vet kegyetlenül töri: boldogan él jól jöve-
delmező szigetjén.

Az igaz, hogy kedves egy sziget is —
és idyll. A nagy világ nagyon távol van
tőle és a hírek is meglehetősen későn érkeznek
ide. 1888-ban legalább megtörtént az, hogy

Vilmos német császár halála után tizenhá-
rom nap múlva a syltiek az őreg császár szü-
letésnapját kellő ünnepélyességekkel ülték
meg s erősen éltették, mikor már régen el
volt temetve.

A bűn gyümölcsei.

ANGOL REGÉNY.

A DÓRA szerzőjétől.

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

II.

(Folytatás.)

(8)

Módora a nevelőhöz kedves vegyüléke volt
a barátságos jóindulatnak, s játéki enged-
mességnek, mint a kiről előismerte, hogy ha
bár állásánál fogva nem, de szellemileg fele-
lete állott. Szép arca, arany haja, ragyogó
kék szemei, a Pál álmait sokkal inkább kez-
ték kísértetni, mint a hogy lelki nyugodal-
mára törvös volt. — Midőn lelkiismerete az-
zal vádolta, hogy nagyon hosszasan maradt
kint vele a terrasson, hogy ragyogó szép
szemeibe hosszasan nézett, vagy puha kis
kezét nagyon megszorította, mindig azzal
védekezett, hogy igen természetes ha egy
fiatal ember udvarias figyelemmel viseltetik
egy leány iránt, és hogy az azt — elfo-
gadja. — S midőn a dolgot jól meggondolta
ugy találta, hogy egyik részről sem lehet
véssélytől tartani.

Ő részéről soha sem tudna egy olyan
leánynak a milyen Stonin Rozmary volt, iga-
zán szerelmes lenni. — A leány szépsége
felett, és körülte, mindig mig volt valami
kimagyarázhatatlan, finom légtör; mi akkor
is viaszatásította, midőn leginkább vonzódott
iránta. — És Rozmary, — mi történik ha
szép szemei az ő tekintete alatt gyöngédebb
kifejezést nyernek, — ha arca pirossabb

gyanút még nem táplálnak senki ellen, de már vannak nyomok, melyek a tett felállítására vezethetnek. Készen állunk, hogy érten csinyról van szó, melynek semmiképpen sincs anarchikus összeesküvéssel. A forgalomban nem állt be zavar egy pillanatra sem.

Reichenberg, okt. 1.

Ma reggel hivatalos bizottság járt a helyszínen. A bizottság tagjai Schwager államügyész, Landauer északnyugati vasuti főfelügyelő, Doblesku felügyelő. Mindenekelőtt Kirchhoff állomásfőnököt és Bednitschek vasuti őrt hallgatták ki, a kik merénylet megtörténtének első tanúi voltak.

Ezután a rombolás nyomait vizsgálták meg. Ilyeneket találtak a töltésen, melyen a hid nyugszik és a boltozatban. A rögtön végrehajtott javítások dacára még több nagy lyukat találtak. A töltéshez legközelebb fekvő parasztházak 19 ablaka törött be, falai pedig megrepedtek.

Miután a bizottság a szemlét elvégezte, betöltötték az oldalfalakon támadt hézagokat, a boltozat repedéseit azonban nem lehetett azonnal kijavítani, mert e célból előbb át kell törni a boltozat nagy részét.

A bizottság 12-13 bombadarabot talált. A bombáknak anyagát még nem lehetett megállapítani, mert azok sem vasból sem ólomból nem készültek, hanem valami saját szerű más anyagból. A hatóság képviselői kik ma éjjel az eseményt közvetlen megtörténté után megvizsgálták, azonnal intézkedtek, hogy arról a király is értesüljön.

Haladék nélkül táviratoztak a helytartónak s reggel négy órakor a polgármester már megkapta az értesítést, hogy az udvari vonat programszerint meg fog érkezni. A polgármester azonnal értesítette a vasuti igazgatóságot és valamennyi állomásnak megátviratozták, hogy az udvari vonat ma reggel és este a visszautazásnál a merénylet helyén elrobbant a király kinszett a kocsi ablakán s a nép megéjenezte őt. Éjjel örömtüzeket gyújtottak a közeli hegyekben.

Prága okt. 1.

Konstatálták, hogy a bombák, mint szokásos, vasburokkal voltak ellátva és nitroglicerinrel megtöltve. Az állomásfőnök a vasuti munkások által azonnal eltávolította a romokat és a pályatestet helyreállította, úgy, hogy még hajnal előtt ismét teljes rendben volt a vonal és járható lett. Az igazgatóság mindenütt óriási.

Bécs okt. 1.

A reichenbergi merényletről még a következőket jelentik: Rosenthal helyiség ama gyártelepekhez tartozik melyek Reichenberget körülveszik. A dinamitbombák nem voltak időzített készülékekkel ellátva, úgy hogy a robbanás ideje nem volt szabályozható. Ugy látszik mintha a cél csak ijesztés lett volna. Más oldalról azt állítják, hogy a merénylet a csehek részéről eredt a menyeyben s nemzetiségi túlzók arra törekedtek, hogy megakadályozzák a királyt, hogy német iparvárosba való utazását.

szint vált, hangja lágyabb s edesebb csengést vesz. — Hát nem volt-e gyakran oly hideg mint a jég, büszke és tartózkodó? — Hát nem töltött-e el egész estéket társaságában, a nélkül, hogy az ő bánatára — bár egy pillantásra méltassa?

És Pál elhatározta magában, hogy Rozmary könnyelmű, változó, szeszélyes, mint minden asszony. S bár Stedfast ur eszes embernek tartotta magát, nem bírt elég józan észszel meggondolni azt, hogy éppen ez az okoskodása az ami a vesztét jelentette. — Már a kétség maga elárulta annak a jelenlétét, a mit kerülni akart, s ami ellen tiltakozott.

— Templeton atyja itt lesz ma este, — jegyzé meg lady Stonin egy esős napon, a mint a villás reggeli mellett ültek.

Stedfast ur megrettent. — Az utóbbi időben felfedezte, hogy a Stoninok római katolikusok voltak, az úgy nevezett régi iskolából; s egy papnak a jelenléte a háznál, sértette az ő protestáns érzületét.

— Mit akar az az ember itt kémkedni? gondolta indulatosan.

Gerárd felnézett, ábrándos kék szemei nagyon hasonlítottak a Rozmary szemeihez, — de nem volt meg bennük az a tűz, bár most örömtől sugárzott.

— Hosszasan volt távol, — mondá Gerárd.

— Négy hónap óta — magyarázta Rozmary Stedfast ur felé fordulva, ki a fiu örömmel bosszankodni látszott. — Templeton atyának évek óta nem volt szünetje, pedig nagy szüksége volt rá.

— Ugy van: — sohajta Flaxenné, mert ő ambár protestáns volt, szeretete a papot, aki éppen mint ő, régi há barátja volt a Stonin családnak.

— En az gondolom, — mondá lady

Bécsi mervádó körökben abban a véleményben vannak, hogy a Reichenberg melletti vasuti merényletnek semmi politikai háttérre nincs, hanem közönséges csiny; e vélemény azonban semmi figyelemreméltó mozzanattal sem támogatja, hanem minden valószínűséggel állítható, hogy anarchista merénylet forog fenn. Reichenbergben az utolsó időben a szociálistá-párt agitátorai utaztak. Nagyon sokat lázított azon a helyen a bécsi anarchista vezére, dr. Adler Viktor. Ez az eset feleleveníti most annak a vasuti merényletnek az emléket, mely nem rég Floridsdorf közelében történt, mikor ő felsége Prágába utazott. Mindkét merénylet kivételében bizonyos hasonlatosság mutatkozik. Feltűnő, hogy úgy itt, mint amott huszonnégy órával előbb, mielőtt a király a vonalon áthaladt, vitték végbe a merényletet.

Bécs, okt. 2. Az összes reggeli lapok egyértelműleg azt a meggyőződést nyilvánítják, hogy a rosentali tett semmi esetre sem szólhatott az udvari vonathoz, a melyen az uralkodó utazott. Kivétel nélkül a gyerekes csinynek mondják, amelynek indító okai még nincsenek felderítve. A lapok hangsúlyozzák a király népszerűségét, amely majdnem egyetlen a maga nemében s amely újlag nyilvánul abban az elhatározásban, amelyre a bécsi polgárság minden kezdeményezés nélkül egyszerre, önként jutott, hogy a ma éjjel Bécsbe visszatérő monarchát, mint nemeselektű fejedelmet a békének s a különböző néptörzsek közt melegen érző szívvel közvetítő, nagyszertű, ünnepélyes fogadtatásban részesítsék.

Reichenberg, okt. 1. Tegnap délelőtt megjelentek a robbanás színhelyén Schwager reichenbergi államügyész-hetytes, Landauer főfelügyelő, Zuber az északnyugati vasut mérnök, Dublevszky felügyelő, hogy a tényállást főlvegyék. Kihallgatták mindenekelőtt Kirchhoff állomásfőnököt és Bednitschek szolgát, s konstataáltak, hogy az a falgát, melyre a hid támaszkodik, meg van rongálva. Repedéseket találtak a boltozatban, az oldalfalakban pedig, dacára a rögtön elrendelt javításoknak, tátongó lyukakat. A hidépítvány egyéb része is megsérült, a töltéshez legközelebb eső parasztházak 19 ablakfőlkja ki-tört, falai pedig megrepedeztek. A jelenlevők mindegyike azt a meggyőződést merítette az ismeretessé vált körülményekből, hogy nem a király élete ellen tervezett merényletről, mint inkább gyerekes csinyről lehet szó, amely meg akarta zavarni Reichenberg ünnepi hangulatát. Különben nem gyújtották volna meg már megelőző éjjel a gyújtószí-nárt. Mikor a bizottság szemlájének elvégeztével a lyukak befalazásához fogtak, még 13-14 újabb bombát találtak. A szakértők nem tudták pontosan meghatározni, hogy mily fémekből vannak a bombák öntve, mert az sem nem vas, sem nem ólom, hanem egy eddig ismeretlen, sajátos keverék.

Miután az illetékes hatóságok kiküldöttei az esetről jegyzőkönyvet vettek föl, elhatározták, hogy az esetről ő felségét azonnal értesítik. Rögtön táviratot küldtek a helytartóhoz. Reggel 4 órakor a reichenbergi polgármester már azt a választ kapta, hogy

az udvari vonat, az eredeti program szerint meg fog érkezni. A polgármester erről értesítette a vasutigazgatóságot, mely ismét minden állomással közölte a hírt. A király úgy jövet, mint Prágába visszamenet a kocsi ablakán állt, mikor a vonat az esemény színhelyén robbogott át. Mindkét alkalommal lekesztlen éljenek.

Reichenberg, okt. 1. A király egész Reichenbergi tartózkodása alatt teljesen ignorálta az éjfélok tőit merényletet, mert senkivel nem hozta szóba a kivel beszélt. Az uralkodó igen derült hangulatban volt, élénken társalgott mindenivel. A helytartó is úgy tekintette a dolgot, mintha meg sem történt volna, és senkivel sem beszélt róla. A vizsgálat további részletei, melyeket az ocsmány tett elkövetése után még az éj folyamán állapítottak meg, oly későn jutottak el Prágába, hogy az udvari vonaton levők csak az utközben, Turnau állomáson tudták meg. Mikor a király tegnap reggel fölébredt s az esetet tudomására hozták, azonnal így nyilatkozott: „Utazni fogunk, s ha szükséges kiszállunk a hídán és gyalog megyünk egy darabig.”

A király utja.

Reichenberg Okt. 2

Ő felsége ünnepélyes bevonulása délelőtt fél 12 óra közt történt. A császár a pályaudvarról lelkesült törvölések közt a belvárosba hajtott. Az uton az összes egyesületek, képviselőtestület és a tanuló ifjúság képezett sorfalat. A főesperesi templomnál ő felségét Schobel püspök ünnepélyesen fogadta ki a klerus ragaszkodásának és loyaltásának adott kifejezést. A császár azt válaszolta, hogy meg van győződve a klerus ragaszkodásáról és hűségéről. Innét ő felsége az éptül új városházhoz hajtott, hol Schützer polgármester fogadta. Ő felsége a díszterembe ment, hol bemutaták a képviselőtestület tagjait. Midőn a császár kilépett az erkélyre több száz népekes a néphymnuszt énekelte. A takarékpénztár megtekintése után a császár a szövőiskola ment, hol Ginzky kereskedelmi kamarai elnök beszédére válaszolt. Ezután a császár a Kaiserparkba hajtatott.

Az uton fekete-sárga és kékféhe zászlokat lengető iskolás-gyerekek állottak és „Hoch“ kiáltásokkal fogadták a császárt, ki megtekintette az állami ipariiskolát és az iparmúzeumot, azután a Clam-Gallas grófnő kastélyába hajtatott, hol reggeli volt, mely alatt ő felsége főleg a grófnéval társalgott s azt mondta, hogy a prágai kiállítás igen szép, sajnálja, hogy nem tekintheti meg azt még egyszer. Délután 3 órakor ő felsége folytatja körúját. A Ginzky-gyárban ő felsége így nyilatkozott: „Mindez igen szép, a mit látam és ez itteni ipar nagy fejlettségéről tesz tanúságot. Sajnálom, hogy nincs képviselve az országos kiállításon, mert oly szépen sikerült; mert az önké gyártmányai még hozzájárultak volna a kiállítás szépségének emeléséhez.”

Elutazásakor ő felsége a képviselőtestülettel szemben legmelegebb köszönetét fejezte ki a tapasztalt hazafias érzület és szép fogadtatásért. A visszautazás prágába való diadalmenettel alakult. Számos örömtűz lobogott a magaslatozon, úgy, hogy a császári vonat mintegy lángoló váz triumfálisan robbogott keresztül. Az ut mellett fekvő összes állomások, helyiségek, gyárak és kastélyok fényesen ki voltak világítva minden állomáson lampionvívők százai állottak, kik dörgő „Slava“ és „Hoch“-kiáltásokkal fogadták a

császárt, ki ismételve megállította a vonatot, hogy kiszálljon és személyesen kifejezze köszönetét.

Boulanger öngyilkossága.

Brüsseli táviratok szerint csütörtökön este hozták nyilvánosságra Boulanger tábornok politikai végrendeletét.

Boulanger azt mondja benne, hogy Bonnemaine asszonnyal egyetlve akar lenni az örökéletben, továbbá, hogy bizik Franciaország nagy jövőjében s nem kételkedik pártja sikerében.

Párisból a mint távirják: Ugy a sajátban, mint a közönség körében egyre hangosabbá válik az az óhaj, hogy az állami legfőbb titkószerknek a Boulanger ügyben hozott ítélete revizió alá vésessék, mert csak ily módon lehetne lehetővé tenni Rochefort és Dillon visszatérését Franciaországba. Denis Péter, a „Voix du Peuple“ című lapnak, Boulanger közlőének szerkesztője azt állítja, hogy a tábornok öngyilkosságának tulajdonképpeni rugója szerelmi bánat volt.

Ezenkívül a „Lohengrin“ opera előadásának ügye is siettetve szándékának végrehajtását. Az, hogy a párisi operában egy oly német ember művét lehetséges volt színrehozni, aki Franciaországot inzultálta, Boulanger utolsó pillanatait nagyon elkeserítette. Azt írta, hogy az a nép, a mely ennyire elnyomatni engedi magát, erkölcsi halott.

Mouton titkár akkor kezdett aggódni a miatt, hogy Boulanger valami kárt tesz magában, midőn Boulangeről ilyen fölirotat levelet kapott: „Stürgösen elküldendő táviratokat. Boulanger.”

Mouton Boulanger egyik rokónál azonnal a temetőbe ment s ott találta Boulanger Bonnemaine asszony sírján könnyekben. Ami tovább történt, az ismeretes. A tábornok az öngyilkosság gondolatával már rég óta foglalkozott. Naponta végezte megszokott munkáját, a mellett rendezte irományait, azonban szándékát még csak nem is sejtette környezetével. Midőn Boulanger elvált felesége hírét vette az öngyilkosságnak elájult.

Boulanger özvegye hajdon leányával él Versaillesben. A revizionisták körében tanácskozások folynak, hogy a temetésen résztvegyenek-e?

Brüsszelből távirják: Ötszáz boulangérista érkezett oda Rochefort-t Londonból várják. Déroulédé, akit Boulanger végrendeletében állítólag jöendőbeli pártvezérnek nevezetett ki, szintén Brüsszelbe fog érkezni s tartja a halotti beszédet Boulanger sírjánál.

Színészek Piskitelepen.

A Bokody-pár huszonhat tagból álló elég jól szervezett társulat, mely a vidék jelesebb színészeiből van összeválogatva, múlt hó 30-ikától kezdve három előadást tart Piskitelepen. Előadásra kerülnek Nani, Ingén-élők népszínművek és a Gigerlik bohózat.

A jeles társulat Szászvárosból jött ide, hol nagy meglepedésre működött. Piskiből a három előadás végeztével Dévára megy, hová hosszabb ideig szerződött. A tagok közül ki-válnak Bokodyné, Beke Lilla, Berzsenyi Margit, Ács Irma, Bokody, Pézses, Besenyei, Kovács.

Ha valamely jobb vidéki társulat Dévára megy, a közléségnél fogva mindig kikerülend pár előadásra Piskibe is. Ez okból tart állomást itt a Bokody-pár társulata is átutazóban. Reméljük, hogy idejövetelet meg-bánni nem fogja, mert Piskitelep közönsége

válaszoló Stadfest ur udvariason. De a kifejezésében óriási különbség van.

En is azt reményelem, mondá Rozmary aztán csendesen felállt, s a Merrión arczské felé ment. Nem gondolom, hogy éppen olyan gonosz volnék a milyen ő volt.

A szép gonosz ősanja valóban feltűnően hasonlított a család nőtárs leányához. Ugyan olyan gömbölyű válla, bájos testállása aranyhaja rózsalevél színű argbőrére, ugyan olyan gyönyörű szája, pici nyelvi kezei és vad szarvasához hasonló szemei voltak. De mind ezen szépségek felett, a gonoszság félremagyarázhatlan benyomása volt, halvtéves befolyás látszott arról a szép arczról sugározni, melynek csufondáros ördögi tekintete szemlélőt mindenütt kísérni látszott.

Valami kimagyarázhatlan írtozat érzete, e különös szépséget visszatükrözővé tette.

Némán állottak meg előtte, Pál el volt bűvölve. A festett alak könyedén támaszkodott egy kőpárkányra, karmazin színű uszályos ruhájának a vérsíró színe az idő alig homályosította el, egyik kezében egy fekete csipke álarozott tartott, a másik kez ujjai ez álarcaztal bábráltak.

Jobb kéz felől a nyitott ablakon keresztül, egy vihar által meghajtott fát lehetett látni, a nehéz fekete fellegek kergetőztek az egen, mely a fellegek fölcsányain keresztül piros fényben ragyogott.

— Mi a története? — kérdé Pál a csendet megszakítva, míg a régmeghalt Merrión kék szemei gunyosan mosolyogtak rá.

— Egyetlen egy, szép és elkényeztetett leány volt, — mondá Rozmary olyan szemtelen hangon, mint ha egy száraz lecskét mondana fel. Szerelmes lett egy szegény művészbe.

— Szegény volt de szép ugy-e? — szolt közbe Pál, midőn a leány elhalgatott, — Temesváron, — válaszolá Roz-

a pártolásra érdemes színészekről soha sem vonta meg támogatását.

Fel kell azonban említenünk azt az abnormis állapotot, mely mindenfelé panasz ad okot a közönség körében. Gombamód szaporodnak a Dicsőffy Lóránd-féle társulatok, melyek átkai a magyar színművészetnek. Ismeretlen nagyságok lepik meg a közönséget s a magyar művészetre appellálva kének, könyörögnek, ha az nem használ, ki-dulnak s ha ez sem, fenyegetőznek minde-féle botorságokkal.

Egy ilyen Dicsőffy Lóránd-féle társulat járt itt nálunk múlt hó 26-ikán, hogy teljesen felszerelt társulattal két előadást tartson. Piskitelep Bokodyékat várta s egyrészt ez a körülmény, másrészt meg hogy ismeretlen nagyságoknak nem akart — minál-többször megtörtént — fellépni, nem pót-tolta a „művészeket.“ A művészet azonban kitör és eget kér s a jeles társulat imig lecskétette meg a piski közönséget: „Nagy érdemtű közönség! Piskin nemcsak a magyar hadsereg, hanem a magyar művészet is vereséget szenved; azt feljegyezték történelem, ezt megörökítik évkönyvben! Gondolák, hogy e lecske után csak egy dúl a közönség. Az pedig nem hogy nem ment, sőt a piski-hídi dicső csata megadásáért a bucsuzó „művészeket“ majdnem kiverte. A jeles társulat különben Gerárd Jolán társulata névre hallgat.

A közönség s a magyar színművészet érdeke megkívánja, hogy az országos színmű-egyesület ügyeljen jobban fel, hogy csak olyan társulatok működjenek, melyeknek engedélyt adott.

Tragikomédia.

(Színhely: a vasuti indóház előtti tér és a vasúti jákja. Személyek: egy kolozsvári, egy idegen.)

Kolozsvári. Istent hozott! Foglalt helyet ebben a kocsiában. (Egy fiákerre mutat.)

Idegen. (Mosolyog.) Kocsiban? A nálatok ezt kocsinak nevezik? (A kocsi órái lépcsőjére lépve, azt letéti. Az elszökő, zott ülés rongyait összehajítja, a vasúti leülvelet port saját kabátjával eltávolítja.)

Kolozsvári. Persze, persze! Tudok a hatóság nem ér rá, hogy most szoros vizsgálatot tartson a kocsik között. Elég ha egykor-olykor megvizsgálják a lovakat.

Idegen. (Észreveszi, hogy az egyik ló sánta és a másiknak szügyébe vágott a háma.) Szent ég, micsoda gebék ezek. Az elatkinzás kellemetlen látványán kívül anna is ki van téve az ember, hogy az utca közepén maradjon!

Kolozsvári. Hja tudod, — a hatóság most a vízvezeték, a csatornázás, a főkép az utcafontosság fontos kérdéseivel a végrehajtással lévő elfoglalva, nem tudhat elég gondot a lovakra.

Idegen. (Rémülve csapja össze kezét.) Mi az?

Kolozsvári. (Bámulva.) Hol? Jól! Idegen. (Sápadtan köhög.) Nem eszed? nem fojt? nem marja a szemedet, marája a torkodat.

Kolozsvári. (Szemeit idegenre fordítva.) Már fojt? Nem értelek!

Idegen. (Kérs hangon.) Barátom, a égé kérlek, mond meg hol vagyunk?

Kolozsvári. A kolozsvári indóház elől megyünk be a Nagy-utczán Kolozvárra.

Idegen. (Dühösen.) Hazudsz nyom-

mary durván nevetve, — de alacsony sármazású. Soha sem volt szándékában, hogy férjének válassza, de azt sem akarta, hogy anna valaha más legyen a felesége: s midőn megtudta, hogy a művész szerelmes lett egy úját rangjában levő leányba, — ő — ő — megölte vetélytársát, és a művészt is meg akarta ölni.

Oh, én gyűlölöm ezeket az ostoba ténéteket! — kiáltá a leány szenvedélyesen.

Ez minden bizonyítással borzasztó mondó Pál. — Szabad kérdeznem, hogy mi történt a ladyval?

Mielőtt a leány válaszolhatott volna a képtár legzselős végéről egy lágy kiser-ties sóhaj szált feljűk, — egy sóhaj még fájdalom kiáltással emelkedett, aztán édes kimondhatatlan szomoró dallammal váltott. Gerárd volt, ki az orgona mellé állt, s a des szokása szerint improvizált.

Stedfas' ur növekedő meglepetéssel hallgatta.

Annyi bizonyos, hogy ez a fiu kitűnő zene tehetség volt. Stedfast előtt egy olyan tér nyílt meg, melyen dolgozni tudott. De társra, a szép leány, önkénytelenül meg rázkódott.

— Oh menjünk innét! nem bírom tovább! — mondá szenvedélyesen.

— Valóban nem szereti? — Hát azt a fiut így hallani játszani valami mulatos!

— Oh, elhiszem én azt! De.

S a növekedő szürkületben Pál látta, hogy a leány mennyire elhalványult.

Nem szabad lett volna kegyetlen hívós helyen ily hosszasan visszatartóztatni, mondá megbánással. Bocsánatot kérek gondatlanságomért.

(Folyt. köv.)

CU Cluj-Napoca Károlyvárosi

H I R D É T E S E K.

Uj kávéház Kolozsavartt.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy
a **Trencsintéren,**
a szabadkőmivesek palotájában
egy új

Kávéházat és Czukrászatot

rendezek be, a mely

október hó 1-én nyílt meg.

A kávéházban kitűnő italok és sütemények lesznek mindenkor kaphatók.

A nagyérdemű közönség szives látogatását kéri

CSATH KÁROLY,

897. (5-10)

czukrász.

A **csucsaí** vasúti állomástól 1 és fél
óraira fekvő

tuszaí és-bükk erdőből termelhető
mintegy:

45 ezer darab vasúti talpfa,
9000 üm³. hasáb tűzifa és 2000
üm³. dorong tűzifa eladó.

Értekezhetni:

Báró GYÖRFFY PÁLLAL Krasznán.

882. (10-10)

Egy jó karban levő ház

a belvárosban,

kis kerttel, két utcára való kijáráttal,

10 szobával,

hozzátartozó konyha, kamara, pinczehelyiségekkel együtt

eladó.

Értekezhetni lehet az eladás iránt az „El-
lenzek” lap kiadóhivatalában.

898. (2-10)

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy

„**Hadfelszerelési és egyenruházati**
intézetünket”

folyó évi október hó 1-én

a Belmenostor-utca 20. sz., volt Korbuly-féle házba, a
„Radoute” épülettel szembe tettük át.

Intézetünkben egyenruházati cikkeknek kívül mindenféle **16-**
szerelvénnyel, vadász- és vívó eszközök; továbbá fe-
hérmű, nürnbergi, toltott csikkek és díszmű tár-
gjak nagy választékban kaphatók.

Tartalékos tisztek és egyévi önkéntesek Játányosan szerel-
tetnek fel.

Midőn a n. é. közönség további becses pártfogását kérnök,
vagyunk kiváló tisztelettel

Csász. és kir. udvari gyár

lfj. Swatorch Tamás és Krausz Adolf és fia

895. (2-4)

hadfelszerelési és egyenruházati intézet Kolozsavartt.

Becsés tudomására mindazon n. é. Hölgyeknek,
a kik nőm betegsége alatt megrendeléseket tenni óhajto-
tak, hogy **női ruha műtermében** már
mindennemű

női szabósági munkák

elvállaltatnak.

A szabászatot és trusserozást pedig ezután is ném
teljesíti a berlini tanulmánya utáni legújabb
divat szerint; tömeges rendelések folytán a legkivá-
lább elegáns **női ruhák** megtekinthetők műtermében;
ugyszintén párisi újdonságaim.

Minden vállalatért **jót állás, pontosság és so-
lid ár!**

NOVELLY L.

berlini női divat s női ruha készítő műterme

Kolozsavartt, belhid-utca 29. szám.

894. (2-3)

A KOLOZSVÁRI

KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

LESZÁMITOL VÁLTÓKAT,

ELFOGAD PÉNZBETÉTEKET,

VÁSÁROL ÉRTÉKPAPIROKAT

és

ELFOGAD MEGBIZÁSOKAT

értékpapírok beszerzésére

a legutányosabb feltételek mellett.

642. (20-26)

„Erdélyrészi magyar jelzalog hitelbank részvénytársaság.”

Irodal helyiség: Kolozsavartt, belszen-utca 3. sz. — Irodal órák: d. e. 9 órától fél 1-ig.

A **400,000** frt alapítókével alakult „Erdélyrészi magyar jelzalog hitelbank részvénytár-
saság” üzleti működését most megnevezett törvényesen bejegyzett czége alatt **folyó évi Október hó 1-sőjével**
megkezdvén, alapszabályszerű működését a következő üzletágakra terjeszti ki:

ÜZLETKÖR:

- 1.) Jelzalogi fedezet mellett földbirtokra vagy házakra kölcsönököt engedélyez hosszabb vagy rövidebb idejű visszafizetésre.
- 2.) Már fennálló jelzalogi követeléseket magához vált.
- 3.) Kölcsönt ad törvényhatóságoknak, városoknak, községeknek és más jogi személyeknek, a mennyiben azok kölcsönök felvételére a törvény vagy szabályszerűen megszerzett engedély által jogosítva vannak, nem csak jelzalogi biztosíték mellett, de a nélkül is, ha a kamatok és a törke visszafizetés a községi vagy törvényhatósági pótdadók és egyéb jövedelmek és fedezetek által biztosítottak.

Az 1, 3. pont alatt említett kölcsönököt készpénzben utalványozza, vagy azok összege erejéig zálogleveleket, illetve kamatozó kötvényeket bocsát ki.

- 4.) Földbirtokra jelzalogi biztosíték mellett vagy egyéb fedezet alapján nyílt hitelt engedélyez.

Az Intézet igazgatóság tagjai: 1.) Gróf Bethlen Gábor elnök. 2.) Báró Bánffy Dezső alelnök. 3.) Péterffy Zsigmond alelnök. 4.) Gróf Wass Béla nagybirtokos. 5.) Horváth Gyula hírlapszerkesztő. 6.) Dr. Kiss Mór egyetemi tanár. 7.) Deák Albert ügyvéd. 8.) Merza Lajos mérnök. 9.) Dalmai Géza bankigazgató. 10.) Dr. Weiss Miksa ügyvéd.

Az Intézet felügyelő bizottság tagjai: 1.) Gróf Kornis Victor, elnök. 2.) Szász Domokos, av. ref. püspök. 3.) Gróf Bethlen Balint, nagybirtokos. 4.) Sombory Lajos országgyűlési képviselő. 5.) Politzer Zsigmond, budapesti bankár.

Kolozsavartt, 1891. szeptember hó 28-án.

Az „Erdélyrészi magyar jelzalog hitelbank-
részvénytársaság” igazgatósága.

Elegáns névjegyek

40 krtól feljebb.

Bélt és esketési meghívók
csinos kiállításban.

MINDENMŰ
kő- és
könyvnyomdai munkák
csinos elkészítésére
jutányos árak mellett vállalkozik
KÖZMŰVELŐDÉS
Irod. és műnyomdai részvénytársaság
KOLOZSVÁRTT,
belső-utca 1. szám.
722. (6-8)

KÖNYVEK és FOLYÓIRATOK
minden nagyságban.

A volt MERZA GERŐ-féle üzletben (Főter)

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

V É G E L A D Á S

ÁRJEYZÉKEINEK RÖVID KIVONATA.

Duplaszáles kelmék:

1) ezelőtt 85 kr.,	most 40 kr.
2) „ 1 frt.,	55 „
3) „ 1 frt 40 kr.,	65 „
4) „ 1 frt 60 kr.,	90 „
5) „ 1 frt 80 kr.,	95 „
6) „ 2 frt.,	most 1 frt 25 „
7) „ 2 frt 30 kr.,	1 „ 40 „
8) „ 2 „ 40 „	1 „ 50 „

Jaquettek és Mantilleok:

ezelőtt 16 frt.,	most 7 frt 50 kr.,
„ 18 frt.,	9 „ 50 „
„ 20 frt.,	11 „
„ 24 frt.,	13 „
„ 28 frt.,	15 „
„ 34-40 frt.,	20 „

Esőköpenyek féláron.

Himalaya-kendők féláron.

Himalaya kelmékből egyes ruhák féláron. — Berliner kendők féláron alul. — Mosó barchettek, Kassának, díszek féláron.

RENDES SZIDOR és TESTVÉRE cég

ajánlja

a költözködési időnyre

FÜGGÖNY és SZÖNYEG gyári raktárát.

Tapestrie szőnyegek 1 forint 60 krajczárért méterenként.

Jutte szőnyegek 20 krtól fejjebb. — Spárta szőnyegek 60 krtól fejjebb.

Smyrna szőnyegek mindenféle nagyságban.

Velvet szőnyegek méterenként és egészben, különféle nagyságban.

Salon-, ebédlő-, fali- és ágyszőnyegek a legjobb minőségben.

Csipe- és Szövet-függönyök, Storok igen jutányos árban, óriási választékban kapható.

Tunis-függönyök, párja 3 frt 40 kr.

Egyszersmind ajánlja legkiválóbb újdonságait divatkelmekből, Confectióból, valamint Püchök és díszekből.

Női-ruha készítő műtermében készülő ruhák minden időben megtekinthetők.

905. (2-x)